

Huvudman

Sigtuna kommun
sigtuna.kommun@sigtuna.se

Beslut

Datum 2026-05-11
Dnr SI 2026:85
Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av vuxenutbildning inom svenska för invandrare vid Akadeva/Malmsvägen 14 A, Sollentuna i Sollentuna kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tillsyn av kommunal vuxenutbildning inom svenska för invandrare (sfi) med anordnaren Akadeva/Malmsvägen 14 i Sollentuna, med huvudman Sigtuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om den aktuella utbildningen följer gällande bestämmelser om att undervisningens anpassning utifrån elevernas individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar, att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, extra anpassningar samt att undervisningen bedrivs kontinuerligt under året.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, specialpedagog, studie- och yrkesvägledare och rektorn mellan den 12 mars och 17 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat uppgifter lämnade av rektorn inför tillsynen. Huvudmannen har fått möjlighet att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen (2010:800), föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Utbildningen är anpassad så att varje elev ges stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärarna framkommer det att elevernas hemkommun genomför en kartläggning av elevernas bakgrund. Skolan genomför därefter en introduktionsperiod på fyra veckor där en egen kartläggning genomförs innan eleven placeras i respektive studieväg och kurs. I elevintervjuer framkommer att eleverna får göra två prov och genomgå en introduktion samt ha samtal med en lärare innan de blir indelade i olika kurser. Eleverna uppger vidare att deras tidigare skolbakgrund också spelar in i vilken studieväg och kurs de får börja på. Lärarna uppger att undervisningen anpassas efter kartläggningens resultat och elevens mål och behov samt att verksamheten arbetar aktivt med studie- och yrkesvägledning för att eleverna ska få insikt i framtida utbildnings- och yrkesalternativ. Det framkommer vidare i intervju med studie- och yrkesvägledare att introduktionen används dels för att informera vilka utbildningsvägar som finns att gå, samt dels för att kartlägga elevernas språkkunskaper. Studie- och yrkesvägledaren uppger att verksamhetens egen kartläggning samordnas med hemkommunens, då de deras respektive kartläggningar inte alltid överensstämmer med varandra. I intervju med rektorn framkommer att lärarna anpassar undervisningen både i grupp och individuellt. Rektorn uppger vidare att lärarna gör en pedagogisk bedömning där elevens behov av stöd framgår och även specialpedagogen kan också genomföra pedagogiska kartläggningar och vara med som stöd vid provtillfällen.

Rättslig reglering

Utgångspunkten för utbildningen av en enskild elev ska vara elevens behov och förutsättningar (20 kap. 2 § skollagen).

I vuxenutbildning ska hänsyn tas till de enskilda elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå. Det finns också olika vägar att nå målen. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen.

Vuxenutbildningen ska stödja de elever som under sin studietid har behov av att kombinera utbildning och arbete. Flexibilitet ska alltid eftersträvas när det gäller utbildningen och det kan handla om plats för utbildningens genomförande, tid, studietakt, studieform och sätt att lära (förordning om läroplan för vuxenutbildningen [SKOLFS 2012:101], nedan Lvux 12, avsnitt 1 En likvärdig utbildning).

Det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev i kommunal vuxenutbildning får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar. Läraren ska utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (Lvux 12 avsnitt 2.1 Kunskaper).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever framkommer det att de alltid har lärare på lektionerna, och vid ordinarie lärares frånvaro har de vikarie. Av informationsinhämtning framgår det att alla kurser, oavsett nivå eller studieform, leds av lärare, vilket säkerställs av rektor genom schemaläggning, observationer och uppföljning av digitala lektioner. I intervju med rektor bekräftas uppgiften att eleverna alltid har lärare på lektionerna. Rektor uppger att verksamheten har resurser att sätta in vikarier vid frånvaro. Rektorn berättar även att de i sällsynta fall, med flerfaldig och samtidig frånvaro, kan slå ihop grupper för att säkerställa att all undervisning leds av lärare.

Rättslig reglering

I skollagen framgår det, bland annat, att undervisning definieras som processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare framkommer det att elever som är i behov av stöd kan få extra anpassningar i form av anpassade uppgifter, individuellt stöd, tydliga instruktioner, extra tid på prov och möjlighet att arbeta i mindre grupp. Lärarna uppger att det finns en specialpedagog tillgänglig för stöd till elever som är i behov av det. Lärarna uppger att de och specialpedagogen skriver handlingsplaner för de elever som riskerar att inte nå målen. Vidare framkommer att elevernas anpassningar dokumenteras och följs upp och alla elever som är i behov av stöd erbjuds det. I intervju med specialpedagogen framkommer det att elever kan placeras i mindre grupper och att elever där kan öva på det som är svårt. Vidare framkommer att verksamheten även kan erbjuda att elever får träffa specialpedagog på eftermiddagarna eller att eleven kan få extra tid med läraren. Specialpedagogen uppger att vid behov kan kurser förlängas, vilket i många fall hjälper eleverna att slutföra kursen. Specialpedagogens bedömning är att alla elever får det stöd som de är i behov av, och att det snabbt brukar framkomma vilka behov av stöd eleverna har och vilka åtgärder som behöver genomföras.

Rättslig reglering

I skollagen framgår det att om en lärare befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, ges eleven stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utbildningen bedrivs kontinuerligt under hela året

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever som studerar sfi framkommer det att eleverna inte har några lov under utbildningen. Det framgår även vid intervju med rektorn att utbildningen inom sfi genomförs alla dagar på året förutom röda dagar. Rektorn uppger att många elever som har barn vill vara lediga när deras barn är lediga, exempelvis under sommarlovet. Enligt rektorn

hänvisas då eleverna till Arbetsförmedlingen eller kommunens socialtjänst och om de ger sitt godkännande beviljar även verksamheten eleverna ledigt. Av inkommen dokumentation inför tillsynen framgår det att undervisningen bedrivs kontinuerligt under hela året, både för dag-, kvälls- och distanskurser.

Rättslig reglering

I förordning framgår det att utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året (2 kap. 25 § förordning [2011:1108] om vuxenutbildning).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utbildningen omfattar kursplanens syfte, mål och karaktär

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever framgår det att utbildningen innefattar och att eleverna får öva på hör- och läsförståelse, skriftlig produktion samt muntlig interaktion och presentation. Eleverna uppger att de har gruppdiskussioner och att deras läsförståelse även är en del av examinationerna. I intervju med lärare framkommer det att kurserna är utformade så att kursplanens syfte och mål uppfylls. Det framgår även i intervju med rektorerna att planeringen är uppbyggd utifrån kursernas syfte och mål. Av inkommen dokumentation inför tillsynen framkommer det att det är rektorn som, genom verksamhetens systematiska kvalitetsarbete, säkerställer att samtliga moment som anges i kurs- och ämnesplanerna omfattas. Vidare framkommer att rektorn följer upp att sfi-undervisningen, inklusive distansutbildning, utgår från kursplanen. Uppföljningen sker genom dialog med lärare, granskning av planeringar och kursupplägg samt analys av resultat och bedömningsunderlag, vilket bekräftas i intervju med rektorerna.

Rättslig reglering

Utbildning i svenska för invandrare bedrivs i form av kurser. För kommunal vuxenutbildning i svenska som invandrare ska det finnas en kursplan som ger utrymme för läraren och eleverna att själva planera undervisningen. Av kursplanen ska betygskriterierna för varje kurs framgå (20 kap. 5 §

skollagen och 2 kap. 12 § förordningen om vuxenutbildning i dess lydelse enligt SFS 2022:282)¹.

För utbildning i svenska för invandrare omfattar utbildningen kursplanens syfte, mål och karaktär (Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2017:91] om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare)

Övrig utbildning omfattar aktuellt ämnes eller kurs syfte samt det centrala innehållet för nivån eller kursen (20 kap. 6 § skollagen, 2 kap. 11 och 13 §§ förordningen om vuxenutbildning och aktuella ämnes- eller kursplaner).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

¹ 2 kap. 12 § förordningen om vuxenutbildning upphör att gälla i och med SFS 2026:315. SFS 2026:315 tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 31 december 2026. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för kurser som har påbörjats före den 1 januari 2027.

X Johannes Behndig

Beslutsfattare
Signerat av: Johannes Behndig

X Johannes Eklund

Föredragande
Signerat av: Johannes Eklund

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Magnus Ledman medverkat.